
[2022-27-RE](#)

Causa 2022-27-RE

(Laplana Moraes c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 215-2022. Recurs d'empara

Aute del 12 de maig del 2022

BOPA núm. 60, del 18 de maig del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 d'abril del 2022, per la representació processal, designada per torn d'ofici, del Sr. Luís Pablo Laplana Moraes, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 8 d'abril del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions davant la Sala Penal amb la finalitat que torni a dictar una nova resolució que no vulneri drets fonamentals. Així mateix, demana que se suspenguin els efectes de l'aute impugnat de la Sala Penal i de retruc l'aute del 7 de març del 2022, dictat pel Tribunal de Corts, tenint en compte els drets fonamentals al·ludits i per tal de garantir el dret a un tribunal imparcial predeterminat per la llei;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 14 de gener del 2022, la representació processal del Sr. Luís Pablo Laplana Moraes i d'altres processats en la causa BPA, va presentar un escrit davant el Tribunal de Corts en què sol·licitava

l'abstenció, i, subsidiàriament, la recusació dels membres d'aquest Tribunal, en els termes previstos a l'article 73 i) de la Llei qualificada de la Justícia.

1.2. El 16 de gener del 2022, el Tribunal de Corts va acordar, entre altres qüestions, no admetre a tràmit la petició de recusació plantejada per ser extemporània.

1.3. Atès la renúncia del lletrat del recurrent, la seva nova representació processal, designada per torn d'ofici, va presentar un incident de nul·litat contra l'aute del 16 de gener del 2022 esmentat.

1.4. El 7 de març del 2022, el Tribunal de Corts va decidir no admetre a tràmit l'incident de nul·litat esmentat, per tal com no s'al·legava la infracció de cap norma de procediment, sinó que s'efectuava una apreciació diferent de la qüestió de fons, fet que podia ser matèria d'apel·lació, però no d'una via incidental.

1.5. La representació processal del Sr. Luís Pablo Laplana Moraes va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 8 d'abril del 2022, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no admetre a tràmit aquest recurs.

1.6. El 28 d'abril del 2022, la representació processal del Sr. Luís Pablo Laplana Moraes va presentar un recurs d'empara contra l'aute del 8 d'abril del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent en empara addueix que va formular recurs contra la resolució del Tribunal de Corts que no admetia a tràmit l'incident de nul·litat fonamentat en l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials. No obstant això, la Sala Penal va considerar errònia la via de l'incident de nul·litat, per tal com la resolució impugnada no era ferma. Retreu que no pot ser que els tribunals qualifiquin les resolucions que posen fi a un procediment de recusació en unes ocasions com a fermes i en d'altres no.

- L'aute del Tribunal de Corts del 16 de gener del 2022 és una resolució ferma, perquè la recusació és un procediment autònom, diferent i separat del penal (articles 73 i següents de la Llei qualificada de la Justícia). A més, també es pot considerar una resolució ferma, segons la jurisprudència i d'acord amb l'article 18.2 de la Llei qualificada de la Justícia, que identifica les resolucions fermes com aquelles contra les quals no es pot interposar cap recurs, perquè no hi ha recurs o perquè no s'ha interposat quan corresponia.

- Entén que s'ha vulnerat el dret a una resolució fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució) ja que s'ha realitzat una interpretació contrària a la Llei (article 18 de la Llei qualificada de la Justícia) i contrària a altres resolucions del Tribunal Superior de Justícia.

- Afegeix que s'ha vulnerat el dret a un procés degut (article 10 de la Constitució), perquè pel que fa a l'aute del 16 de gener del 2022, el procediment a seguir ha de ser l'establert en l'article 18 *quater* i no en el *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions davant la Sala Penal amb la finalitat que torni a dictar una nova resolució que no vulneri drets fonamentals.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Penal justifica la inadmissió a tràmit de l'incident de nul·litat acordada per part del Tribunal de Corts per un doble motiu. El primer argument rau en què la regulació de l'incident de nul·litat de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials és un remei extraordinari adreçat a esmenar les vulneracions de drets fonamentals per infraccions processals o defectes de forma que hagin causat indefensió o per la incongruència de la resolució.

La interpretació que el Tribunal de Corts realitza sobre l'extemporaneïtat de la recusació no es fonamenta en cap incongruència ni en cap vici processal o defecte de forma, de manera que no podria ser admès en virtut d'allò que estableix l'article 18 *quater*, apartat tercer, de la Llei qualificada de la Justícia.

- En segon terme, l'incident de nul·litat de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials només es pot interposar contra les resolucions fermes que, segons la doctrina del Tribunal Constitucional, s'entenen com a definitives, és a dir, que esgotin la totalitat del procediment o una part significativa i dotada d'un cert caràcter autònom. Per tant, s'entén que la resolució que no admet a tràmit la recusació no es pot conceptuar com a una resolució definitiva i s'ha d'emprar la via de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, la qual no és susceptible de recurs.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest recurs d'empara no pot superar el tràmit d'admissió, ja que mostra una evident carència de contingut constitucional.

La part recurrent en empara considera que s'ha vulnerat l'article 10 de la Constitució des d'una doble perspectiva: la primera, per la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, atès que la Sala Penal considera que la decisió del Tribunal de Corts de no admetre a tràmit l'incident de nul·litat contra la inadmissió de la petició de recusació no es pot entendre com a una resolució ferma, en contra d'allò que diu la llei i la jurisprudència, així com d'allò que s'ha admès en altres supòsits similars. I, la segona, perquè en no qualificar la decisió del Tribunal de Corts com a una resolució ferma, s'ha vulnerat el dret a un procés degut, ja que es tanca la via de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials i només es permet la de l'article 18 *ter* d'aquesta mateixa llei.

La carència evident de contingut constitucional es justifica en els raonaments següents.

3.3. La part recurrent fonamenta tot el seu recurs d'empara en la doble vulneració de l'article 10 de la Constitució, consistent en la infracció del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i del dret a un procés degut, per la seva discrepància amb el concepte de "*resolució ferma*" als efectes de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.

No obstant això, ignora el primer motiu que la Sala Penal proporciona per a la inadmissió a tràmit del recurs contra la inadmissió de l'incident de nul·litat. En efecte, constitueix un pressupòsit per l'incident de nul·litat que es tramita per la via de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials que aquest incident es fonamenti, segons exigeix l'article 18.1 *quater* en la vulneració de drets fonamentals per infraccions processals o defectes de forma, o en la incongruència:

"1. Les persones que hagin estat part d'una sentència o una resolució fermes o que s'hi vegin afectades poden demanar al batlle o el tribunal que la va dictar que l'anul·li, tot fonamentant la petició en la vulneració de drets fonamentals per infraccions processals o defectes de forma que hagin causat indefensió, o en la incongruència de la sentència o la resolució, sempre que qui sol·licita la nul·litat no hagi pogut denunciar aquesta vulneració anteriorment".

3.4. En aquest cas, l'incident de nul·litat interposat contra la decisió del Tribunal de Corts del 16 de gener del 2022 va ser fonamentat per la part recurrent en la vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, derivada de la interpretació que es va realitzar respecte de l'extemporaneïtat de la recusació.

I, des d'aquesta òptica, no es denuncia per la via de l'incident de nul·litat de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, la incongruència de la resolució ni la vulneració de drets fonamentals, *basades en la infracció de normes processals o defectes de forma que li hagin generat indefensió*, de manera que manca el fonament de l'incident de nul·litat de l'article 18 *quater* esmentat.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-27-RE interposat per la representació processal del Sr. Luís Pablo Laplana Moraes contra l'aute del 8 d'abril del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de maig del 2022.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat